

Oldřich z Rožmberka a Helena Braunová

Známa spisovatelka Helena Braunová, autorka knih Šumavské pověsti, Českokrumlovské tajemno, Českokrumlovské domy vyprávějí, Terezka v říši pohádek, Pohádky z pohádkového domu, tetralogie Láska a hřích Oldřicha z Rožmberka, žije v Českém Krumlově 43 let. Narodila se 23. 8. 1944 na Kladensku ve Velkém Přítočně.

První pověsti vydávala v bývalých okresních novinách Jiskra a čtenářům se líbily. Od roku 1973 ale nesměla publikovat, neboť se podle tehdejších měřítek dopustila ideologické diverze - v jejích člancích vystupovala strašidla, vodníci, trpaslíci či víly, což pro mladé čtenáře nebylo vhodné. První knihu Šumavské pověsti vydal tehdejší Městský úřad v Českém Krumlově v roce 1992. Druhá - Českokrumlovské tajemno - s pověstmi, které kdysi vyslechla od bývalých Krumlováků vyprávěné krumlovskou němčinou, vyšla o pět let později. Rok na to zemřel její manžel Benedikt Braun, člověk velmi vzdělaný se znalostmi snad ze všech vědních oborů. Nejvíce miloval Šumavu, její lid, historii, zvyky, tradice a vyprávěl o tom své ženě, překládal jí vyprávění neodsunutých Němců, kteří se u nich doma scházeli a vzpomínali. A ona si vše zaznamenávala - a ze svých poznámek čerpá dodnes. Po manželově smrti neměla do psaní chuť ani sílu. Posléze vydala knihu Českokrumlovské domy vyprávějí, kde na svého manžela vzpomíná a jeho slovy předává čtenářům pověsti o starých domech. Po následujících dvou knihách pohádek se pustila do historického románu, k němuž s manželem několik desítek let sbírali podklady z archivních materiálů.

O prázdninách jste dokončila poslední část románu Láska a hřích Oldřicha z Rožmberka. Čím vás tato rozporuplná složitá postava zaujala?

Zpočátku jsem o něm nechtěla psát. V okresních novinách Jiskra jsem uveřejnila článek Jak vznikla pověst o Bílé paní a od té doby jsem se zajímala o paní Perchtu a chtěla psát o ní. Ale manželovi se to nelíbilo, spíše si přál, abych studovala život jejího otce Oldřicha z Rožmberka. Nezávisle na mém přání začal shromažďovat dokumenty z doby Oldřicha z Rožmberka. Byly to určité příhody ze života tehdejších papežů, králů, ale také dobové zvyky a tradice. To mi vždycky předkládal k prostudování. Aniž jsem chtěla, najednou se mi to začalo líbit a pořád jsem očekávala, s čím dalším manžel přijde! Pochopitelně, že jsem byla nadšena jeho vyprávěním a začala jsem ze svého přesvědčení, že nikdy nebudu psát o Oldřichovi, pomalu slevovat. Nakonec jsem tomuto studiu propadla a měla jsem štěstí, protože pan dr. Jiří Zálaha z třeboňského archivu mi umožnil studovat Listář a listinář Oldřicha z Rožmberka. Manžel mi určité dopisy přeložil ze staroněmčiny, pan vikář Soukup ze starolatiny. Pak už nešlo couvnout, protože mě to začalo bavit!

A čím mě Oldřich zaujal? Hodně jsme o něm s manželem hovořili, zvažovali všechna pro i proti, nakonec jsme došli k názoru, že to byl člověk nesmírně inteligentní, úžasný diplomat a také toho hodně ve svém životě dokázal. Byl možná krutý, ale kdo není, když si chce zachovat takové rozsáhlé dominium? Nikdo v jeho době nebyl svatý, každý měl své hříchy, ovšem pozdější doba jedny vynesla na vrchol a ověnčila je gloriolou slávy, kdežto Oldřichovi nasadila psí hlavu, a bohužel se v tom i dál pokračuje. Jenom snad v Listáři a listináři Oldřicha je napsáno, že to byl vskutku velmi významný muž, a právě svým významem překryl osobnosti Viléma i Petra Voka. Možná jsme s manželem chtěli, aby se naše doba na Oldřicha z Rožmberka dívala trochu jinak. Uvidím, jak se nám to povedlo.

Psala jsem vždy jenom pověsti, a najednou jsem vyšla s románem, změnila jsem žánr, protože jsem si to chtěla vyzkoušet. Moc jsem si přála zažít to kouzlo, jak se kapitola řadí ke kapitole. Ale je to věru těžké! Ale teď jsem ráda, že jsem se o to pokusila.

Kdy se s vámi netrpěliví čtenáři setkají na autogramiádě?

Bude to ve středu 19. prosince v 19 h v divadelní kavárně Ántré, kde bude samozřejmě kniha ke koupi a zájemcům ji podepíše.

Máte už vybrané téma na další knihu?

Nemám! Pravděpodobně už asi nic nenapíše. Když jsem dokončila Oldřicha z Rožmberka a měla z toho velkou radost, někdo se mě ptal, jak velké jsou mé honoráře. Dala jsem se do smíchu, že to vlastně za nic nestojí! Tento umělec, s nímž jsem se setkala na vernisáži, mě považoval za bytost z jiného světa a řekl mi, proč to tedy dělám, když z toho nic nemám? On by to tak nedělal!

Napřed by si sjednal cenu za své dílo! Od té doby jsem začala přemýšlet, proč to vlastně všechno dělám, když z toho mám tak málo? Pak jsem si vzpomněla na svého manžela, ke kterému chodívali lidé, kteří od něho chtěli mnohé vědět. Pak se stalo, že jeho vyprávění pořádně zpeněžili, vydali články a neuvedli tam ani jeho jméno! Konečně i já jsem zprvu dělala procházky městem zcela zdarma jen pro Krumlováky. Na má vyprávění přišli ale i turističtí průvodci, kterým jsem tyto informace předložila jako na dlani a oni je použili ve své profesi! Musela jsem se tomu zasmát jako můj manžel, který řekl: "Musíme sloužit lidu, zrovna tak jako Bohu! Jedno nám musí být, co s našimi vědomostmi udělají! Buď to bude bohubíbe, nebo ne!" Zpět k vaší otázce. Původně jsem chtěla napsat dvě knihy, ke kterým mám již hodně hotového - Českokrumlovské domy vyprávějí č. 2 a o putování s manželem Šumavou. Ale všechno nechám na rozhodnutí Prozřetelnosti, protože jsem teď hodně unavena. Pevně věřím, že je to jenom únava...

Mnozí se vás ptají na historii svých domů, chtějí vysvětlit různé jevy, jimž nerozumí. Máte osobní zkušenosti s "nadpřirozenem"?

Mám velké osobní zkušenosti s nadpřirozenem. Konečně Elsu jsem doopravdy viděla. Zjevila se mi také sestra Margareta, protože jsem si ji přála vidět u manželova lůžka, aby se uzdravil. Ona přišla, ale zrovna jako u té dívky v pověsti Odkud přichází vůně kadidla mi naznačila, že už není v jejích silách pomoci. Dodala mi ale síly, abych to všechno přežila. Na všechno jsem od smrti manžela jenom sama. Mám přátele, mám kamarády, ale nechci je obtěžovat, protože se mi zdá, že ještě na všechno stačím! Mám svého velkého kamaráda, mého pejska Rexiho, kterého možná přehnaně miluji. Uvědomuji si, že jednou tu nebude, ale nemohu na to myslet, protože to bude hodně smutné - a pak budu doopravdy jenom sama. Ale co se dá dělat, život půjde dál!

Poradíte, jak se zachovat při takovém setkání?

To je velmi těžká rada! Stává se jenom lidem senzibilním, že uvidí něco, co jiní nevidí. A většinou si to tito lidé nepřejí, jako já. A přece jsem tomu neunikla. Bydlela jsem ve starém domě, kde to strašidelně vypadalo už jenom při otevření dveří! Pak jsem se odstěhovala do kláštera a zase mi trvalo, než jsem se sžila se všemi zjeveními. Až se to všechno uklidnilo a já se tam přestala bát! Bylo mi hodně smutno, když jsem se odtud po pětatřiceti letech stěhovala. Tam jsem prožila tolik štěstí!

Je těžké poradit, co dělat, protože člověk je nesmírně ochromen a nemůže se ani pohnout. V tu chvíli si ani neuvědomuje, že prožívá něco zvláštního. Teprve až to přejde, pak ho obejmě hrůza a on si uvědomí, že to bylo asi něco zvláštního, návštěva ze záhrobí! Návštěva z jiného světa! Co pak udělat? Důležitá je modlitba! Ta pomáhá vždy a všude! Pomodlit se za duši, která si přeje, aby si na ni někdo modlitbou vzpomněl. Případně nechat sloužit mši „na dobrý úmysl“! Tak mi to vždy radil pan vikář Soukup. Vždycky je dobré pomodlit se za klid zemřelých, ale i živí se potřebují pomodlit, aby je neděsily ony mrtvé duše! Otčenáš je oboustranná ochrana.

O historii Českého Krumlova jste vyprávěla i v řadě filmových dokumentů. Co nejvíce filmaře zajímá?

Poprvé to bylo, kdy mě filmaři oslovili ještě za života manžela a chtěli natáčet dokument o hudební škole v Kostelní ulici. To však jim manžel vůbec nedoporučil. Podruhé to byla televize Prima, která tu točila dokument Záhady a mystéria o Bílé paní. A nakonec to byly dokumenty České televize o Bílé paní a o alchymistech v pořadu Záhady Toma Wizarada. V roce 1996 jsme s manželem a řadou dalších Krumlováků figurovali v 3,5hodinovém filmu dokumentaristy Karla Vachka Cesta z Prahy do Českého Krumlova aneb Jak jsem sestavoval vládu.

Jaký byl pro vás letošní rok?

Letos oslavuji dvě krásná výročí - 15 let od vydání Šumavských pověstí a 10 let od Českokrumlovského tajemna. Manžel mi tenkrát řekl: "Kruh se uzavřel, teď už musíš tvořit a psát jenom sama! Já jsem ti všechno už řekl!" Bohužel měl pravdu! Když procházím Českým Krumlovem a provádím české turisty, vzpomínám na první chvíle, kdy jsem v roce 1964 začínala jako průvodkyně cestovní kanceláře Turista, která měla sídlo vedle lékárny na náměstí. Byly to nádherné chvíle, protože tenkrát pan Braun poučoval ještě slečnu Helenu Kučerovou a vyprávěl jí historii tak nádherného města, které ale ona tehdy tak nenáviděla. Z nenávisti se stala velká láska jako v románu! Toto město hodně miluji a snad tady budu moci i dožít! To je to jediné, co si přeji.